Aan de gemeenteraad

Datum	: 13 oktober 2026
Zaaknummer	: 5330642
Contactpersoon	: Jaap Peters
Telefoonnummer	: 06 112 80 490

Onderwerp: Vaststelling Omgevingsverordening Gelderland 2025-2026 – stikstofreductiegebieden

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief informeren wij u over de vaststelling van de omgevingsverordening door Provinciale Staten van Gelderland over de stikstofreductiegebieden en de gevolgen daarvan voor Arnhem.

Inleiding
Provinciale Staten hebben op 23 september 2026 de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Onderdeel hiervan zijn nieuwe aanvullende maatregelen gericht op het verminderen van stikstofuitstoot in gebieden rond stikstofgevoelige natuur.

Voor delen van Arnhem gelden hierdoor nieuwe regels. De provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor deze regels en heeft betrokken inwoners, bedrijven en grondeigenaren rechtstreeks per brief geïnformeerd. De gemeente Arnhem heeft hierbij geen uitvoerende rol.

De provincie geeft aan dat deze maatregelen moeten bijdragen aan natuurherstel en op termijn meer ruimte moeten bieden voor vergunningverlening en maatschappelijke ontwikkelingen.

De nieuwe regels hebben onder meer betrekking op:

- het gebruik van stikstofhoudende kunstmest;
- het behoud van blijvend grasland;
- energiebesparing bij grotere bedrijven;
- het gebruik van emissieloze mobiele werktuigen, zoals bouwmaterieel en onderhoudsmachines.

Een belangrijk deel van de maatregelen treedt pas in werking in 2030 of 2035. Enkele maatregelen kennen een eerdere inwerkingtreding. Voor publieke opdrachtverlening gelden er aanvullende eisen voor emissieloze mobiele werktuigen vanaf 2028.

Eerder traject en Arnhemse inbreng
Delen van de gemeente Arnhem liggen binnen een door de provincie aangewezen stikstofreductiegebied. Voor deze gebieden gold sinds april 2025 een voorbereidingsbesluit. Uw raad is hierover op 6 mei 2025 geïnformeerd. Dit voorbereidingsbesluit vervalt met het inwerking treden van de gewijzigde omgevingsverordening op 23 oktober 2026.

Uw raad is op 7 april 2026 geïnformeerd over de door Arnhem ingediende zienswijze op de ontwerpwijziging van de Omgevingsverordening Gelderland. Arnhem heeft daarbij aandacht gevraagd voor de uitvoerbaarheid van de voorgestelde regels, de aansluiting op toekomstige landelijke kaders en de bijzondere positie van Arnhem als stad aan de rand van de Veluwe, waar natuurherstel, stikstofreductie en stedelijke opgaven zoals woningbouw en mobiliteit samen komen. Provinciale Staten hebben nu een definitief besluit genomen, waarbij de hoofdlijnen van het voorstel zijn in stand gebleven.

Meer informatie
Op de volgende plekken leest u meer informatie over de regels en achtergrond:

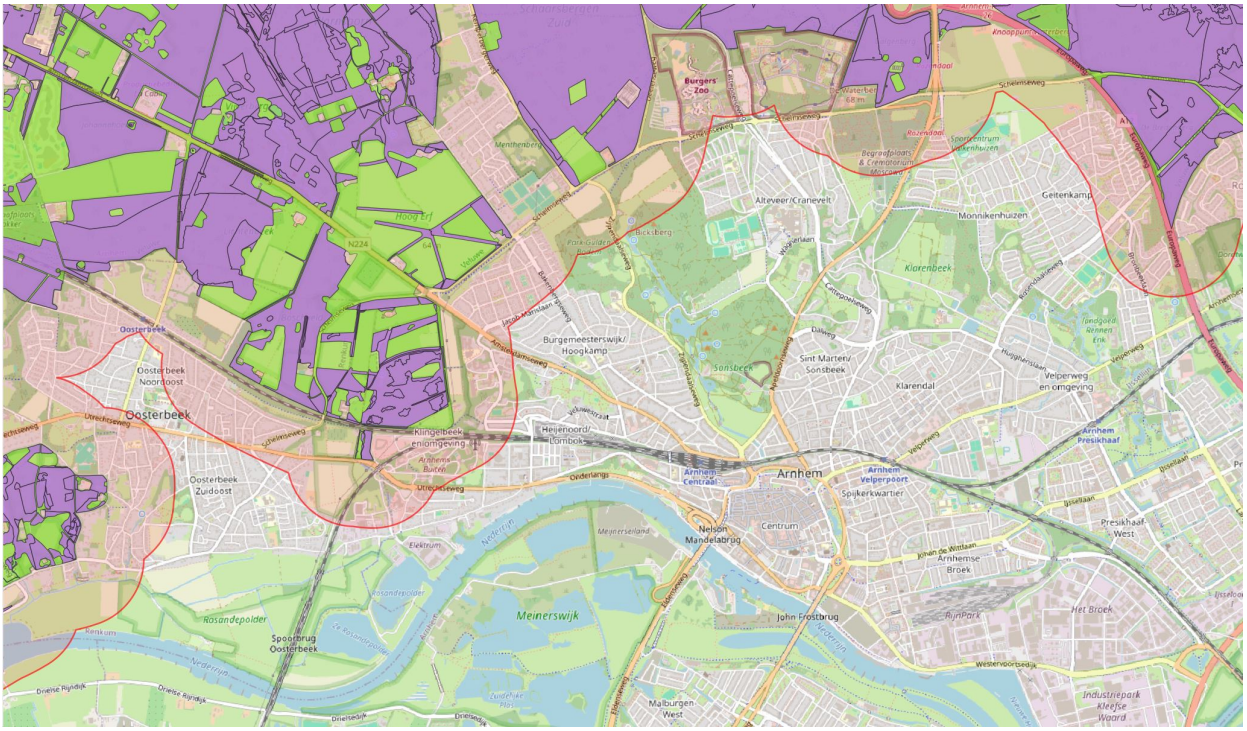
- Nieuwsbericht provincie
- Informatie stikstofreductiegebieden provincie
- Regels en steun voor verschillende doelgroepen

Gevolgen voor Arnhem

De gewijzigde Omgevingsverordening leidt voor Arnhem op dit moment niet tot extra stikstofruimte voor woningbouw. De bestaande stikstofopgave blijft daardoor grotendeels ongewijzigd.

Delen van Arnhem liggen binnen een door de provincie aangewezen stikstofreductiegebied (zie kaart hieronder). Voor deze gebieden gold sinds april 2025 al een voorbereidingsbesluit. Met het inwerking treden van de gewijzigde omgevingsverordening, vervalt het voorbereidingsbesluit en de daarin opgenomen beperkingen.

Voor inwoners gelden geen nieuwe verplichtingen. De juridische gevolgen van de nieuwe regelgeving richten zich met name op bedrijven, maatschappelijke instellingen, agrariërs en grondeigenaren binnen de aangewezen gebieden. Het gaat om degene die veel aardgas verbruiken, werken met mobiele werktuigen of kunstmest gebruiken.

500 meter contour stikstofgevoelige natuur Veluwe rondom Arnhem (paarse gebieden stikstofgevoelig)

Gevolgen voor woningbouw

De stikstofimpact op Arnhemse woningbouwontwikkelingen wordt primair bepaald door de landelijke natuurwetgeving en de nabijheid van de Veluwe. Projecten mogen geen verslechtering van de staat van Natura 2000-gebieden veroorzaken. Met name grotere woningbouwontwikkelingen nabij de Veluwe, zoals Heijenoordseweg-West, Siza Schaarsbergen en De Hes, blijven daardoor met stikstofvraagstukken te maken houden.
De omgevingsverordening bevat geen directe bouwbeperkingen voor woningbouw, maar biedt ook geen directe oplossing voor het tekort aan stikstofruimte. Vanuit het landelijke en provinciale stikstofbeleid is er vooralsnog geen zicht op het op korte termijn beschikbaar komen van extra stikstofruimte voor woningbouw in Arnhem.

De directe stikstofuitdaging voor Arnhemse woningbouw blijft daarmee onverminderd gekoppeld aan de landelijke natuurwetgeving en de ligging nabij de Veluwe.

Indirecte gevolgen voor projecten en gemeentelijke uitvoering

De gewijzigde Omgevingsverordening bevat eisen voor de inzet van mobiele werktuigen, met uitzondering van bouwactiviteiten. Daardoor worden woningbouwprojecten niet rechtstreeks geraakt. Wel kan sprake zijn van indirecte effecten. In de zone van 500 meter rond de Veluwe gaan namelijk eisen gelden voor de inzet van mobiele werktuigen. Voor publieke opdrachtgevers geldt dat vanaf 2028 gedeeltelijk en vanaf 2030 volledig emissieloos materieel moet worden ingezet bij werkzaamheden binnen deze zone. Dit betreft bijvoorbeeld aanbestedingen die samenhangen met woningbouwprojecten, zoals de aanleg van wegen, rioleringen en andere infrastructuur. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoeringswijze en mogelijk ook voor de kosten van woningbouwprojecten.

Hoewel de eisen voor mobiele werktuigen aansluiten bij gemeentelijk beleid, waaronder het door Arnhem ondertekende Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen, gaan de provinciale regels verder doordat zij een verplichting van 100% emissieloze inzet introduceren, met slechts beperkte uitzonderingsmogelijkheden. Ook voor de gemeente Arnhem kunnen hierdoor gevolgen ontstaan, bijvoorbeeld bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte binnen het stikstofreductiegebied. Wij brengen deze gevolgen verder in beeld.

Communicatie door de provincie
De provincie informeert rechtstreeks de betrokken inwoners, ondernemers en grondeigenaren binnen de stikstofreductiegebieden. Hiervoor zijn brieven verzonden. De communicatie vindt plaats binnen dezelfde gebieden als waarvoor in 2025 het provinciale voorbereidingsbesluit gold.

Vervolg
De provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering, communicatie en handhaving van de nieuwe regels. Het college volgt de verdere uitwerking van de maatregelen en de mogelijke gevolgen voor Arnhem. Indien landelijke of provinciale ontwikkelingen aanleiding geven tot nieuwe inzichten of aanvullende gevolgen voor de gemeente, zullen wij uw raad hierover informeren. Wij informeren u binnenkort separaat over het Uitvoeringsplan Aanpak Veluwe.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema A. Marcouch